

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันคนไทยกำลังมีบทบาทสำคัญในตลาดการค้าต่างประเทศ ขณะเดียวกันรัฐบาลก็มีนโยบายพัฒนาและส่งเสริมเกษตรกรให้มีอาชีพที่มีรายได้สม่ำเสมอ อาชีพการเลี้ยงไหมนับได้ว่าเป็นอาชีพหนึ่งซึ่งสามารถทำให้นักธุรกิจมีรายได้ดี ในการส่งเสริมให้นักธุรกิจเลี้ยงไหมให้ได้ผลดีนั้น สิ่งสำคัญก็คือ ไบหม่อน เพราะอาหารสำคัญที่จะนำมาเลี้ยงไหมมีเพียงอย่างเดียวคือไบหม่อน ฉะนั้นในการเลี้ยงไหมให้ได้เส้นใยมากขึ้นนั้น จำเป็นต้องปรับปรุงหม่อน 2 ประการคือ

1. การเพิ่มผลผลิตไบหม่อน การจะเพิ่มผลผลิตให้ได้ไบหม่อนมากนั้นอาจทำได้ง่าย ๆ โดยเพิ่มเนื้อที่การปลูกหม่อนให้มากขึ้น แต่การเพิ่มเนื้อที่ปลูกมากขึ้นนั้นย่อมเป็นการยาก ดังนั้นควรที่จะได้มีการปรับปรุงวิธีการปลูกหม่อนให้ได้ผลผลิตมากขึ้นในเนื้อที่เท่าเดิม

2. การปรับปรุงไบหม่อนให้มีคุณค่าทางอาหาร ไบหม่อนที่มีคุณค่าทางอาหารเมื่อนำไปเลี้ยงไหมจะทำให้ไหมที่รังที่มีเปอร์เซ็นต์เส้นใยสูง

โดยทั่วไปในการปลูกหม่อนของเกษตรกร ผลผลิตไบหม่อนที่ได้ยังต่ำและไบหม่อนขาดคุณค่าทางอาหาร ทั้งนี้เป็นเพราะ :-

1. พันธุ์หม่อนพื้นเมืองที่เกษตรกรปลูกอยู่ในขณะนี้มีลักษณะใบเป็นแฉก และให้ผลผลิตต่ำ เช่น หม่อนลัม หม่อนไผ่ หม่อนแก้ว เป็นต้น
2. ส่วนหม่อนส่วนใหญ่ของเกษตรกรเป็นส่วนหม่อนที่มีอายุมาก ที่ดินไม่อุดมสมบูรณ์ ทำให้ไบหม่อนที่ได้เล็กและมีผลผลิตต่ำ
3. มีโรคและแมลงศัตรูหม่อนระบาด โรคที่สำคัญของต้นหม่อนในปัจจุบันคือโรครากเน่า สำหรับแมลงที่เป็นอันตรายแก่ต้นหม่อนได้แก่ ตัวงเจาะลำต้น และแมลงเพลี้ยไฟ ทำให้ผลผลิตหม่อนที่ได้มีจำกัดและขาดคุณค่าทางอาหาร

4. กลยุทธ์ยังไม่รู้จักบำรุงดูแลรักษาส่วนหม่อน ในระหว่างปีไม่มีการใส่ปุ๋ย การดูแลกำจัดวัชพืชมีน้อย
5. ในระหว่างปีไม่มีการตัดแต่งต้นหม่อนเพื่อปรับปรุงคุณภาพใบหม่อนหรือเพิ่มปริมาณใบหม่อน จากปัญหาข้างต้นทำให้สนใจที่จะศึกษาถึงขั้นตอนต่าง ๆ ในการปลูกหม่อน และต้นทุนการปลูกหม่อน เพื่อที่จะได้ทราบถึงส่วนประกอบของต้นทุนการปลูกหม่อน และปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการปลูกหม่อน เพื่อเป็นแนวทางที่จะพิจารณาปรับปรุงวิธีการปลูกหม่อนให้ได้ผลผลิตสูงขึ้น อันจะมีผลทำให้ต้นทุนหม่อนต่อกิโลกรัมลดลง

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาขั้นตอนในการปลูกหม่อน
2. เพื่อศึกษาต้นทุนในการปลูกหม่อน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลผลิตของหม่อน

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ต้องการจะศึกษาต้นทุนการปลูกหม่อนในประเทศไทย โดยได้ทำการศึกษา

ข้อมูลจากหน่วยงานดังต่อไปนี้

หน่วยงานรัฐบาล

- ศูนย์วิจัยและอบรมไหม จังหวัดนครราชสีมา สังกัดกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- นิคมสร้างตนเองพินาย อำเภอพินาย จังหวัดนครราชสีมา สังกัดกรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย

หน่วยงานเอกชน

- บริษัท สุลลไหมไทย จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
- บริษัท ไทโรจน์ไหมไทย จำกัด อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

วิธีค้นคว้าและวิจัย

ผู้เขียนได้ศึกษาข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ โดยมีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ โดยทำการสอบถามผู้ปลูกหม่อนและผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการปลูกหม่อน ทั้ง 4 แห่ง ที่กล่าวแล้วข้างต้น

สำหรับการเข้าสังเกตวิธีการปลูกหม่อน ได้ออกสำรวจข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม 2523-ธันวาคม 2523 ดังนั้นข้อมูลที่ได้นี้จึงเป็นข้อมูลของปี 2523

2. ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ โดยทำการค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร บทความ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. รวบรวมข้อมูล ได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากทั้ง 2 แหล่ง แล้วนำมาคำนวณหา ต้นทุนการปลูกหม่อน

4. วิเคราะห์ต้นทุนการปลูกหม่อน ได้ทำการวิเคราะห์ต้นทุนการปลูกหม่อน พร้อมทั้งนำเสนอ รูปแบบต้นทุนการปลูกหม่อน

5. สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบต้นทุนการปลูกหม่อน
2. ทำให้ทราบปัญหาต่าง ๆ ในการปลูกหม่อน
3. เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปลูกหม่อนและเลี้ยงไหมใช้เป็นแนวทางพิจารณาปรับปรุงวิธีการปลูกหม่อนให้ได้ผลผลิตสูงขึ้น ทำให้สามารถลดต้นทุนใบหม่อนต่อกิโลกรัมลงได้